

Asie a TichomoříBangkok
Brisbane
Hanoj
Ho Či Minovo Město
Hongkong
Jakarta*
Kuala Lumpur*
Manila*
Melbourne
Peking
Sanghaj
Singapur
Soul
Sydney
Tchaj-pej
Tokio
Yangon**Evropa, Střední východ a Afrika**Abú Dhabí
Alma-Ata
Amsterdam
Antverpy
Bahrajn
Baku
Barcelona
Berlín
Brusel
Budapešť
Casablanca
Curych
Dohá
Dubaj
Düsseldorf
Džidda*
Frankfurt nad Mohanem
Istanbul
Johannesburg
Káhira
Kyjev
Londýn
Lucembursko
Madrid
Milán
Mnichov
Moskva
Paříž
Petrohrad
Praha
Rijád*
Řím
Stockholm
Varšava
Viedeň
Ženeva**Latinská Amerika**Bogota
Brasília**
Buenos Aires
Caracas
Guadalajara
Juarez
Lima
Mexico City
Monterrey
Porto Alegre**
Rio de Janeiro**
Santiago
Sao Paulo**
Tijuana
Valencie**Severní Amerika**Chicago
Dallas
Houston
Miami
New York
Palo Alto
San Francisco
Toronto
Washington, DC

* Přidružené Firmy

** Ve spolupráci s Trench, Rossi e Watanabe Advogados

29. října 2015

SOUKROMÉ A DŮVĚRNÉVážený pan
Luboš Zajíček
vedoucí právního oddělení
CTP Invest, spol. s r.o.
Central Trade Park D1 1571
396 01 Humpolec

Naše značka: PRADOCS-#506385-v7

e-mailem

Stanovisko k otázce uzavření Smlouvy o výstavbě se Statutárním městem Hradec Králové a odvolání jeho souhlasů

Vážený pane kolego,

navazuji na Vaše emaily ze dne 21. 8. 2015 a 28. 10. 2015, kterými jste nás požádal o právní stanovisko ve věci potenciálního sporu mezi CTP Invest, spol. s r.o. (dále jen "CTP") a Statutárním městem Hradec Králové, popř. jeho orgány (dále jen "MHK") ohledně odvolání některých vyjádření MHK (usnesením Rady MHK č. RM/2015/1059)¹ a jeho odmítavého postoje k uzavření smlouvy o výstavbě s CTP, na jejímž základě by mělo dojít k rozšíření místní komunikace na pozemku p. č. 655/2 v k. ú. Svinary, který je ve vlastnictví MHK, zatrubnění odvodňovacího příkopu podél této komunikace a připojení této komunikace na komunikaci první třídy (dále jen "Smlouva o výstavbě").

Při přípravě tohoto stanoviska jsme vycházeli z informací a materiálů přiložených k Vaším emailům ze dnů 21. 8. 2015, 24. 8. 2015 a 22. 10. 2015.

¹ Konkrétně Rada MHK svým usnesením č. RM/2015/1059 ze dne 15. 9. 2015 odvolala vyjádření sp. zn. spis OM1/22217/07-8229, č.j. 22652/2007 ze dne 08.03.2007; doplnění souhlasu sp. zn. spis OM1/22217/07 – 8229, č.j. 29304/2007 ze dne 28.03.2007; doplnění souhlasu sp. zn. spis OM1/22217/07 – 8229, č.j. 58547/2007 ze dne 18.06.2007; vyjádření odboru správy majetku města sp. zn. spis 79982/07/OM/Peš – 9340 ze dne 19.11.2007; stanovisko k žádosti o uložení sítí sp. zn. spis 095288/2010 – 15507, č.j. MMHK/121607/2010/Sv ze dne 01.07.2010, vydaných na žádost společnosti FATO a.s., člen holdingu FATO, se sídlem Dřevařská 904, Slezské Předměstí, 500 03 Hradec Králové; a stanovisko k žádosti – vybudování plynárenského zařízení sp. zn. 092206/OM1/10 – 15464, MMHK/219830/10/Sv, ze dne 15.12.2010, vydané na žádost společnosti VČP Net, s.r.o., Pražská třída 485, 500 04 Hradec Králové (dále společně jen "Vyjádření").

I. K možnosti MHK odvolat již učiněná Vyjádření

Dle našeho názoru nelze již učiněná Vyjádření zpětně odvolat.

Nicméně i pokud by Vyjádření bylo možno odvolat, nemělo by takové odvolání žádný vliv na současné postavení CTP. Důvodem je skutečnost, že již proběhlo územní řízení, v rámci kterého byla Vyjádření příslušným orgánům veřejné moci předložena, přičemž toto řízení bylo ukončeno vydáním územního rozhodnutí č. 4391, sp. zn. 112481/06/HA/HY ze dne 22. 6. 2007, následně změněného územním rozhodnutím č. 4391/1, sp. zn. 095510/2009/HA/HY, č.j. MMHK/014103/2011 ze dne 9. 2. 2011 (obě rozhodnutí dále společně jen "**Územní rozhodnutí**"). Je zřejmé, že odvolání Vyjádření nemůže působit zpětně a jakýmkoli způsobem "negovat" již jednou vydané Územní rozhodnutí. Lze tedy uzavřít, že i pokud by Vyjádření bylo možné odvolat, nemělo by toto odvolání žádný vliv na současné postavení CTP.

Pouze pro úplnost dodáváme, že pokud by čistě teoreticky Vyjádření bylo možné odvolat a takové odvolání mělo jakýkoli dopad na postavení CTP (k odvolání by došlo před ukončením územního řízení, resp. vydání Územního rozhodnutí), MHK by se tímto úkonem vystavovalo případným důsledkům, které podrobně popisujeme níže (body III. až VIII níže).

II. Odpovědnost za nepoctivé předmluvní jednání dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen "OZ")

Jak plyne z poskytnutých dokumentů a informací, MHK uzavřel dne 5. 1. 2011 se společností FATO a.s., člen holdingu FATO, tehdejší majitelem pozemků p.č. 691/8, 691/11, 691/25, 691/26, 691/1, 1038/116, 691/24, 691/30 a 691/23 v k.ú. Slezské Předměstí, smlouvu o výstavbě ohledně rozšíření místní komunikace na pozemku p.č. 655/2 v k.ú. Svinary, a to na náklady FATO a.s. Poté, co CTP nabylo od FATO a.s. výše uvedené pozemky s cílem vybudování CTParku Hradec Králové, zástupci majetkového odboru magistrátu MHK dávali opakovaně CTP najevo, že MHK uzavře s CTP Smlouvu o výstavbě obdobnou původní smlouvě mezi FATO a.s. a MHK. Toto stanovisko zástupců magistrátu MHK bylo logické a důvodné zejména z toho důvodu, že realizací Smlouvy o výstavbě by došlo jednak ke zhodnocení nemovitého majetku MHK a dále také k vyřešení stávající obtížné dopravní situace v této oblasti. Za daných skutkových okolností lze usuzovat, že uzavření Smlouvy o výstavbě se jevílo jako vysoce pravděpodobné. Tuto vysokou pravděpodobnost navíc podporovalo i vyjádření odboru správy majetku města sp. zn. spis 79982/07/OM/Peš – 9340 ze dne 19.11.2007, kterým majetkový odbor magistrátu MHK vyslovil souhlas s rozšířením komunikace na pozemku p. č. 655/2 v k. ú. Svinary, a to výslovně i pro případné stavební řízení. Na základě výše uvedeného vyjádření se pak CTP naprosto zřejmě mohlo domnívat, že k uzavření Smlouvy o výstavbě dojde.

Dle ust. § 1729 odst. 1 OZ platí:

"Dospějí-li strany při jednání o smlouvě tak daleko, že se uzavření smlouvy jeví jako vysoce pravděpodobné, jedná nepoctivě ta strana, která přes důvodné očekávání druhé strany v uzavření smlouvy jednání o uzavření smlouvy ukončí, aniž pro to má spravedlivý důvod."

Dle ust. § 1729 odst. 2 OZ pak platí, že:

"Strana, která jedná nepoctivě, nahradí druhé straně škodu, nanejvýš však v tom rozsahu, který odpovídá ztrátě z neuzavřené smlouvy v obdobných případech."

Pokud by magistrát MHK následně Smlouvu o výstavbě odmítl uzavřít, jednal by nepoctivě ve smyslu ust. § 1729 OZ. Toto nepoctivé jednání by pak založilo odpovědnost MHK za škodu z neuzavřeného obchodu, která by CTP tímto jednáním vznikla.

OZ blíže nedefinuje pojem "neuzavřený obchod" ve vztahu k náhradě škody způsobené předsmulvním jednáním. Jak plyne z dosud publikovaných názorů,² může se jednat o přímou škodu vzniklou nejen z neuzavřené Smlouvy o výstavbě, ale i o škodu z navazujícího obchodu, jehož realizace byla podmíněna právě Smlouvou o výstavbě. Pokud neuzavřením Smlouvy o výstavbě je hlavní příčinou, proč CTP nezískalo stavební povolení ke stavbě CTParku Hradec Králové, popřípadě k jeho užívání, tak MHK bude odpovídat za škodu způsobenou tímto jednáním (či spíše nejednáním) na majetku CTP. Za tuto škodu lze považovat nejen marně vynaložené náklady na výstavbu CTParku Hradec Králové a smluvní pokuty, na které případně vznikne nárok budoucím nájemcům CTParku Hradec Králové, ale i ušlý zisk, který CTP nezíská z důvodu nemožnosti realizace CTPark Hradec Králové.

III. Porušení prevenční povinnosti dle OZ

Je také možné dojít k závěru, že MHK odmítnutím uzavřít Smlouvu o výstavbě a odvoláním Vyjádření (pokud by teoreticky toto odvolání mělo dopad na postavení CTP) porušilo prevenční povinnost ve smyslu ust. § 2900 OZ. Dle ust. § 2900 OZ platí, že:

"Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného."

Co se týče prokázání nedůvodnosti újmy, tak zde lze argumentovat, že obdobnou smlouvu magistrát MHK uzavřel v roce 2011 se společností FATO a.s.³ Navíc rozšíření této komunikace je dlouhodobě plánováno a dokonce se s ním počítá i v

² Viz Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721 - 2054) Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. str. 61 - 62 "Uplatní se proto obecná pravidla pro vyčíslení skutečné škody (např. náklady jednání o smlouvě, rozdíl v ceně plnění ze smlouvy uzavřené namísto smlouvy, která uzavřena nebyla), ale i ušlého zisku (např. ušlý zisk ze smlouvy s jinou osobou, která by byla uzavřena nebyť nepoctivého jednání druhé smluvní strany)."

³ Viz Smlouva o poskytnutí pozemku k výstavbě č. 44/2010 ze dne 5. 1. 2011, kterou uzavřelo Statutární město Hradec Králové se společností FATO a.s., člen holdingu FATO pod č. 2010/3225 (OMI/219169/2010-15464/Sv).

novém územním plánu, kde je rozšíření této komunikace dokonce vedeno jako veřejně prospěšná stavba.⁴ Nelze ani odhlédnout od skutečnosti, že magistrát MHK s výše uvedeným rozšířením souhlasil svým vyjádřením ze dne 19. 11. 2007 (a to jak pro účely územního, tak stavebního řízení).

Navíc, jak uvádíme výše (bod I. výše), Rada MHK dne 15. 9. 2015 Vyjádření odvolala, přičemž takové odvolání bylo vzhledem k okolnostem naprosto nadbytečné. Na základě tohoto úkonu učiněného pouze "pro jistotu" se pak lze domnívat, že cílem MHK bylo poškodit CTP a jeho zájmy. Je tedy zřejmé, že MHK v tomto ohledu nejednalo tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na vlastnictví CTP.

Za těchto skutkových okolností se neuzavření Smlouvy o výstavbě a odvolání Vyjádření jeví jako nedůvodné a nečekané (když s realizací rozšíření místní komunikace na pozemku p. č. 655/2 v k. ú. Svinary se dlouhodobě počítá a je dokonce zanesena v novém územním plánu MHK) a jeho důsledkem by byla nedůvodná újma na vlastnictví CTP, ve smyslu ust. § 2900 OZ. Za tuto újmu by odpovídalo MHK.

Nedůvodná újma na majetku CTP by spočívala v rozdílu mezi kupní cenou pozemků p.č. 691/8, 691/11, 691/25, 691/26, 691/1, 1038/116, 691/24, 691/30 a 691/23 v k.ú. Slezské Předměstí zohledňující potenciální výstavbu CTParku Hradec Králové a hodnotou pozemků, na kterých takováto výstavba není možné právě z důvodu odmítnutí uzavření Smlouvy o výstavbě. I zde lze uvažovat o škodě vzniklé v důsledku povinnosti CTP zaplatit smluvní sankce budoucím nájemcům, které CTP vznikne z důvodu prodloužení s dokončením, či nemožnosti dokončení CTParku Hradec Králové. Dále lze také uvažovat i o ušlém zisku z nerealizovaného projektu.

IV. Porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře dle OZ

Z pohledu odpovědnosti členů Rady MHK, v jejichž kompetenci je rozhodovat o uzavření Smlouvy o výstavbě a kteří schválili odvolání Vyjádření, lze uvažovat také o tom, že nedůvodným neschválením uzavření Smlouvy o výstavbě na Radě MHK, nepředložením jejího návrhu tomuto orgánu či odmítnutím Smlouvu o výstavbě podepsat, by došlo k porušení povinnosti příslušných osob jednat s péčí řádného hospodáře dle ust. § 159 odst. 1 OZ. Ke stejnému důsledku pak vede i schválení odvolání Vyjádření Radou dne 15. 9. 2015 (pokud by teoreticky toto odvolání mělo dopad na postavení CTP).

Dle ust. § 159 odst. 1 OZ:

"Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky."

Náhrady škody by se v tomto případě bylo možné domáhat ve spojitosti s ust. § 2910 OZ, dle kterého:

⁴ Viz http://mapserver.mmhk.cz/tms/hkup/ajax/#c=635881%252C-1041762&z=4&l=hkup_kdi_v1.ku&p=&

"Škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva."

Výše uvedený závěr je pak plně v souladu s textem Metodického doporučení k činnosti územních samosprávných celků č. 7.1 vydaného Ministerstvem vnitra České republiky, Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly (podle právního stavu k 1. 6. 2014). Dle tohoto doporučení pak platí, že:

"Klíčovou povinností je povinnost nakládat s majetkem (včetně jeho správy) s péčí řádného hospodáře. Legislativní text toto pravidlo vyjadřuje v ustanovení § 38 odst. 1 zákona o obcích, podle kterého musí být majetek obce využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti, přičemž obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. [...] V opačném případě by příslušné orgány (jejich členové) porušily své zákonné povinnosti, především povinnost plynoucí z § 38 odst. 1 zákona o obcích či z ustanovení § 159 odst. 1 občanského zákoníku. Odpovědnost za porušení této povinnosti, vznikne-li obci škoda, je přitom nejen politická (odpovědnost voličům), ale samozřejmě i právní, a to jak odpovědnost majetková, tak v krajních situacích i odpovědnost trestněprávní."⁵

Výše škody způsobené Radou MHK by se odvíjela od výše bezplatného zhodnocení pozemku čp. p. č. 655/2 v k. ú. Svinary realizací Smlouvy o výstavbě.

V. Porušení zákona o obcích

Jak je již uvedeno výše (bod IV. výše), je také možné argumentovat, že neuzavřením Smlouvy o výstavbě by Rada MHK porušila povinnost všestranného rozvoje obecního území (ust. § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen "ZoO")) a povinnost využívat obecní majetek účelně, hospodárně a pečovat o jeho zachování a rozvoj (ust. § 38 ZoO). Ke stejnému důsledku pak vede i schválení odvolání Vyjádření Radou MHK dne 15. 9. 2015 (pokud by teoreticky toto odvolání mělo dopad na postavení CTP).

Dle ust. § 2 odst. 2 ZoO platí, že:

"Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem."

Dle ust. § 38 odst. 2 ZoO dále platí, že:

"Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Obec je

⁵ Viz Metodického doporučení k činnosti územních samosprávných celků č. 7.1 (Povinnost obcí při nakládání s obecním majetkem podle zákona o obcích) vydaného Ministerstvem vnitra České republiky, Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly (podle právního stavu k 1. 6. 2014), str. 21 - 22.

povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví."

Z výše uvedeného tedy plyne, že neuzavřením Smlouvy o výstavbě (resp. odvoláním Vyjádření) zjevně nedojde k plánovanému zhodnocení obecního majetku (pozemku p. č. 655/2 v k. ú. Svinary) rozšířením místní komunikace, které by zlepšilo dopravní situaci v dané lokalitě a zvýšilo bezpečnost a to investicí, financovanou výlučně ze strany CTP, bez vynaložení jakýchkoli nákladů ze strany obce. Jak je navíc uvedeno výše (bod III. výše), s realizací tohoto záměru počítá i nový územní plán MHK, což dokládá, že realizace tohoto záměru je v zájmu obce.

Lze tedy uzavřít, že odvolání Vyjádření Radou MHK a bezdůvodné odepření Rady MHK uzavřít s CTP Smlouvu o výstavbě zabrání bezúplatnému zhodnocení obecního pozemku p. č. 655/2 v k. ú. Svinary ze strany CTP. Protože rozšíření místní komunikace je plánováno jako veřejně prospěšná stavba v novém územním plánu (bod III. výše), toto bezdůvodné odepření (resp. odvolání) v konečném důsledku bude znamenat i to, že rozšíření komunikace bude následně muset být provedeno na náklady MHK a MHK tedy tímto vzniká škoda ve výši těchto nákladů.

VI. Nesprávný úřední postup při nakládání s majetkem obce

Jsme také názoru, že případný nesouhlas Rady MHK (která v předchozím případě smlouvu se FATO a.s. odsouhlasila) by mohl být hodnocen jako nesprávný úřední postup. Stejně tak by mohlo být hodnoceno i odvolání Vyjádření Radou MHK dne 15. 9. 2015 (pokud by teoreticky toto odvolání mělo dopad na postavení CTP).

Dle ust. § 19 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu při výkonu veřejné moci, totiž platí, že:

"Územní celky v samostatné působnosti odpovídají za škodu, kterou způsobily při výkonu veřejné správy a) nezákonným rozhodnutím, b) nesprávným úředním postupem."

Z výše uvedeného tedy plyne, že územní celek odpovídá za škodu, kterou způsobil při výkonu veřejné správy v samostatné působnosti, a to buď nezákonným rozhodnutím anebo nesprávným úředním postupem. Zde je pak třeba dovodit, že územní samosprávný celek (resp. jeho orgán) jednal proti svým zákonným povinnostem. Toto je ve vztahu k Radě MHK patrné z výše popsaného porušení povinností dle ust. § 2 a 38 ZoO.

Výše škody by byla obdobná jako v případě odpovědnosti dle bodů III. a IV. výše.

Dle ust. § 24 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu pak platí, že:

"Nahradil-li územní celek v samostatné působnosti škodu, poskytl-li zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu nebo zaplatil-li regresní úhradu, může požadovat regresní úhradu od těch, kdo se podíleli na vydání nezákonného rozhodnutí nebo na nesprávném úředním postupu."

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že v případě vzniklé odpovědnosti za škodu se bude moci MHK domáhat regresní náhrady od těch, kdo se podíleli na nesprávném úředním postupu (tedy členů Rady MHK).⁶

VII. Porušení závazků České republiky týkajících se ochrany investic

Odmítnutí Rady MHK uzavřít s CTP Smlouvu o výstavbě (resp. odvolání Vyjádření Radou MHK dne 15. 9. 2015, pokud by teoreticky toto odvolání mělo dopad na postavení CTP), které by zapříčinilo nevydání souhlasného stanoviska odboru dopravy MHK⁷ a s tím spojené neudělení dodatečného stavebního povolení by také mohlo být považováno za zmaření či poškození investice CTP do pozemků v dané oblasti.

Nizozemští společníci CTP⁸ by v tomto ohledu mohli využít ochrany poskytnuté Dohodou mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Nizozemským královstvím o podpoře a vzájemné ochraně investic vyhlášenou jako Sdělení č. 569/1992 Sb. Federálního ministerstva zahraničních věcí dne 29. dubna 1991 (dále jen "**Dohoda**"). Jednání Rady MHK by v tomto ohledu mohlo naplňovat porušení standardu férového a spravedlivého zacházení (Čl. 3 (1) Dohody)⁹ a zákazu vyvlastnění (Čl. 5 Dohody).¹⁰

Dle publikované judikatury se tyto standardy ochrany vztahují také na jednání veřejnoprávních korporací a nikoliv jen na jednání orgánů státní správy.¹¹

I zde by se výše škody byla obdobná jako v případech odpovědnosti dle čl. II a III. Nicméně za škodu by neodpovídalo MHK, ale Česká republika.

VIII. K případným trestněprávním aspektům jednání MHK

Odmítnutí Rady MHK uzavřít s CTP Smlouvu o výstavbě (resp. odvolání Vyjádření Radou MHK, pokud by teoreticky toto odvolání mělo dopad na postavení CTP) a s nimi spojené nezhodnocení majetku MHK (pozemku p. č. 655/2 v k. ú. Svinary) by

⁶ článek občanského sdružení Oživení "*Osobní odpovědnost veřejných funkcionářů: realita, nebo fikce?*" vydaného za finanční podpory Ministerstva vnitra ČR a Nadace Open Society Fund Praha, str. 3, dostupném na: http://www.bezkorupce.cz/wp-content/uploads/2011/08/Osobni_odpovednost_veřejnych_funkcionaru.pdf

⁷ Viz Stanovisko silničního správního úřadu na úseku pozemních komunikací ze dne 26. 6. 2015, sp. zn. SZ MMHK/115214/2015 OD1/Pac MMHK/128650/2015.

⁸ Viz <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=215919&typ=PLATNY>

⁹ Dle Čl. 3 odst. 1 Dohody platí: "*Každá smluvní strana zabezpečí investicím investorů druhé smluvní strany nestranné a spravedlivé zacházení a nebude nepřiměřenými nebo diskriminačními opatřeními poškozovat správu, řízení, udržování, používání, využití nebo dispozici s investicemi těchto investorů.*"

¹⁰ Dle Čl. 5 Dohody platí: "*Žádná ze smluvních stran nepřijme opatření zbavující přímo nebo nepřímo investory druhé smluvní strany jejich investic, nebudou-li splněny následující podmínky:*

a) opatření jsou přijímána ve veřejném zájmu a jsou provedena podle zákona;

b) opatření nejsou diskriminační;

c) opatření jsou doprovázena ustanovením o vyplacení spravedlivé náhrady. Tato náhrada představuje skutečnou hodnotu dotčených investic; aby byla pro nárokujícího co nejúčinnější, bude vyplacena a bez nežádoucího prodlení převedena do země určené nárokujícími, jichž se to týká, a to v kterékoliv volně směnitelné měně, na které se nárokující dohodli."

¹¹ V Rozhodnutí *Compañía de Aguas del Aconquija S.A. and Vivendi Universal S.A. v Argentine Republic* tribunál uvedl, že Argentinská republika odpovídá za jednání územního samosprávného celku - provincie Tucumán.

mohlo mít i trestněprávní důsledky. Konkrétně by se dle našeho názoru mohlo jednat o naplnění skutkové podstaty:

- (a) porušení povinností při správě cizího majetku / porušení povinností při správě cizího majetku z nedbalosti (ust. §§ 220¹² a 221¹³ zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen "TZ")); a
- (b) zneužití pravomoci úřední osoby (ust. § 329 TZ¹⁴).

Na možnou trestněprávní odpovědnost pak lze usuzovat také ve světle usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19.12.2012, sp. zn. 5 Tdo 827/2012¹⁵ a usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12.06.2013, sp. zn. 3 Tdo 396/2013.¹⁶ Výše uvedené závěry pak podporuje také doktrinární nauka, konkrétně komentář k ZoO.¹⁷

¹² Dle ust. § 220 odst. 1 TZ platí, že: "Kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti."

Dle ust. § 220 odst. 2 TZ platí, že: "Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného[...]."

¹³ Dle ust. § 221 odst. 1 TZ platí, že: "Kdo z hrubé nedbalosti poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku, a tím jinému způsobí značnou škodu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti."

Dle ust. § 221 odst. 2 TZ platí, že: "Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného[...]."

¹⁴ Dle ust. § 329 odst. 1 TZ platí, že: "Úřední osoba, která v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

a) vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu,

b) překročí svou pravomoc, nebo

c) nesplní povinnost vyplývající z její pravomoci, bude potrestána odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti."

¹⁵ Dle Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19.12.2012, sp. zn. 5 Tdo 827/2012 platí, že: "Jestliže obvinění jako členové zastupitelstva obce (města) rozhodli na zasedání tohoto vrcholného orgánu obce o schválení prodeje nemovitého majetku obce za podstatně nižší kupní cenu, než jaká byla v daném místě a čase dosažitelná (např. za částku ve výši asi 1 500 000 Kč, ačkoli dosažitelná cena byla asi 5 000 000 Kč), lze v tomto jednání spatřovat porušení povinností při opatrování nebo správě cizího majetku vyplývající zejména z § 39 odst. 2 a § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Přitom význam rozhodování členů zastupitelstva obce o prodeji nemovitého majetku obce a jejich postavení odůvodňuje i úvahu o tom, že pokud shora uvedeným způsobem porušili povinnost řádně opatrovat nebo spravovat majetek obce, jde o porušení důležité povinnosti ve smyslu § 255a odst. 1 tr. zák., resp. § 221 odst. 1 tr. zákoníku. Zavinění z vědomé, resp. hrubé nedbalosti (§ 5 písm. a/ tr. zák., § 16 odst. 1 písm. a/, odst. 2 tr. zákoníku) by zde bylo možné dovodit u členů zastupitelstva obce mimo jiné z toho, že na zasedání zastupitelstva obce, na němž se rozhodovalo o schválení prodeje nemovitého majetku obce, byli upozorněni jinými členy zastupitelstva obce na určité skutečnosti, z nichž vyplývá možnost příliš nízké kupní ceny a které vědomě pominuli. Trestní odpovědnosti každého z členů zastupitelstva obce, který hlasoval pro schválení nevýhodného prodeje nemovitého majetku obce, pak nebrání ani skutečnost, jestliže rozhodoval jako člen kolektivního orgánu obce.

¹⁶ Dle Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12.06.2013, sp. zn. 3 Tdo 396/2013 platí, že: "Jeho úkolem jako II. místostarosty bylo zároveň dohlížet na účelné a hospodárné využívání obecního majetku. O jeho pravomoci tak lze hovořit ve dvojím smyslu; jednak o obecné pravomoci zastupitele, do níž spadá mj. hlasování o nakládání s majetkem obce, a jednak o pravomoci místostarosty odpovědného za činnost městského úřadu na úseku správy obecního majetku. V rámci těchto pravomocí si přitom obviněný počínal v rozporu s uvedenou zákonnou úpravou jejich výkonu. Vrchní soud v Praze pak zcela důvodně odkázal na ta konkrétní ustanovení zákona o obcích, ve znění pozdějších předpisů, s nimiž

Lze se tedy důvodně domnívat, že v případě, že bezdůvodným odmítnutím Rady MHK uzavřít s CTP Smlouvu o výstavbě a odvoláním Vyjádření Radou MHK dojde ke škodě na majetku MHK (pozemku p. č. 655/2 v k. ú. Svinary), mohlo by být toto jednání členů Rady MHK posuzováno také v trestněprávní rovině.

Co se týče pojmu "škoda" ve vztahu k majetku MHK, způsobené trestněprávním jednáním, tak škodu lze spatřovat v tom, že nedošlo ke zhodnocení majetku MHK na základě souhlasného vyjádření MHK a na něj navazující Smlouvy o výstavbě (ust. § 220 TZ).¹⁸

Jen pro úplnost dodáváme, že posuzování jednání představitelů územně samosprávných celků v trestněprávní rovině není nikterak ojedinělou skutečností. Z nám dostupných informací plyne, že od roku 1995 do roku 2015 bylo v České republice v součtu vedeno 75 trestních řízení s představiteli územně samosprávných celků. Z toho 43 trestních řízení bylo doposud pravomocně ukončeno (19 bylo rozhodnuto výrokem o vině, 24 ukončeno jinak (nerozhodnuto o vině)).

* * *

V případě jakýchkoli dotazů se na nás prosím neváhejte obrátit.

S přátelským pozdravem,

Martin Hrodek
Advokát
Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář

obviněný postupoval v rozporu, a to ustanovení ukládající povinnost spravovat majetek účelně a hospodárně a ustanovení zakotvující obecné povinnosti zastupitele.

¹⁷ Viz Koudelka, Z., Ondruš, R., Průcha, P. Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář. 4 vydání. Praha: Linde, 2009. str. 132 "Pokud zastupitelstvo zaviněně a zpravidla i vědomě způsobí na majetku obce škodu jeho nezákonným převodem, zatížením či jiným protiprávním poškozením, jsou odpovědni, a to i trestněprávně, všichni členové zastupitelstva, kteří předmětnou nezákonnou transakci schválili, pokud jim bude prokázán úmysl zvýhodnit jiného či poškodit majetek obce, popř. i vědomou nedbalost při plnění úkolů při správě obce."

¹⁸ Viz ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, 2 sv. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, str. 2185: "[...] Škodou na cizím majetku, která je znakem objektivní stránky trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, se tedy rozumí nejen zmenšení dotčeného opatrovaného nebo spravovaného majetku, ale i nedostatek přírůstku na něm. [...] Ušlým ziskem je pak nenastalé zvětšení (rozmnožení) majetku poškozeného, které bylo možno důvodně očekávat – kdyby zde nebylo poškozujícího činu – s ohledem na pravidelný běh věci."